

Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка

Історичний факультет кафедра архівознавства, спеціальних історичних та правознавчих дисциплін

1. Загальна інформація про курс

Назва курсу, мова викладання	Основи теорії держави і права, Українська
Викладачі	Адамовський Володимир Іванович
Профайл викладачів	http://kaf-archives.kpnu.edu.ua/adamovskyi-v-i/
E-mail:	adamovskuy@ukr.net
Сторінка курсу в MOODLE	https://moodle.kpnu.edu.ua/course/index.php?categoryid=17
Консультації	Консультації проводяться щочетверга кожної неділі о 14.30 год.

2. Анотація до курсу

Юридична наука є категорією багатогалузевою. Кожна галузь цієї науки має свій предмет наукового дослідження і пізнання. У сукупності ці галузі складають єдину систему юридичної науки. Базовим системоутворюючим фактором і методологічною основою для неї є загальна теорія держави і права – наука наук у сфері теоретичної юриспруденції. Загальна теорія держави і права – це вчення про призначення та сутність держави і права, їх категоріальний та понятійний апарат. Теорія держави і права намагається розширити горизонт наукового пізнання державно-правових явищ, включити до наукової картини правового світу нові загальноправові категорії, однією з найважливіших з яких є

«правова система». При цьому системотворчою ідеєю формування правової системи України, усієї правової науки є утвердження, забезпечення та захист прав і свобод людини і громадянина.

Визнання в Конституції України людини, її життя і здоров'я, честі і гідності, недоторканності і безпеки найвищою соціальною цінністю зумовлює особливий статус прав і свобод людини і громадянина, які покликані визначати зміст і спрямованість діяльності держави. Остання за цих умов набуває відповідальності перед людиною, обов'язку щодо утвердження і забезпечення її прав і свобод, ознак правової демократичної держави.

Дане вчення має не тільки світоглядне, а й безпосереднє практичне значення. Фундаментальні теоретичні знання про державу і право є необхідною умовою для вивчення інших галузей юридичної науки, а також ефективної професійної діяльності учителя історії та правознавства.

3. Мета та цілі курсу

Метою цієї дисципліни є надання студентам систематизованого матеріалу в сфері державно-правових явищ. Вивчення цієї навчальної дисципліни передбачає процес усвідомлення студентами комплексу загальних базових знань про державно-правові явища, державно-правову організацію суспільства; отримання уявлень про основні категорії, що відображають особливі властивості держави і права; з'ясування закономірностей становлення та розвитку загальнотеоретичної юридичної науки та значення загальнотеоретичних знань для наступної практичної діяльності тощо.

Основними цілями курсу є:

- формування цілісного уявлення про місце та значення держави і права в сучасному суспільстві;
- поглиблення і систематизація знань про основні поняття теорії держави і права;
- розширення знань про закономірності, тенденції і основні принципи розвитку державно-правових явищ;
- розвиток, поглиблення і систематизація уявлень та знань про генезу функціонування окремих правових інститутів;
- вироблення цілісного погляду на державно-правову дійсність;
- формування у кожного студента власного наукового розуміння сучасних державно-правових реалій.

4. Формат курсу

Стандартний курс (очний, заочний).

5. Результати навчання

За результатами навчання та вивчення курсу студент повинен **знати:**

- основи методології в пізнанні державно-правових явищ;
- основні закономірності процесу виникнення держави та права;
- сутність і головні ознаки держави;
- основні підходи до типології держав;
- сутність функцій та форми держави;
- поняття та сутність правової держави та політичної системи суспільства;
- сутність права, його ознаки та функції, сучасні підходи до праворозуміння;
- сутність і різноманіття форм (джерел) права, види нормативно-правових актів;
- поняття, структуру та види норм права;
- сутність і співвідношення системи права та системи законодавства, види правових систем;
- поняття, ознаки та склад правового відношення;
- сутність правотворчості;
- специфіку реалізації та тлумачення права;
- механізм правового регулювання суспільних відносин;
- поняття та типологію правової поведінки;
- склад і види правопорушень, принципи юридичної відповідальності, а також місце й роль правоохоронних органів у боротьбі з правопорушеннями та у їх профілактиці;
- поняття й основні принципи законності, співвідношення законності й правопорядку;
- сутність, види правової культури та правової свідомості.
- поняття та сутність законності та правопорядку, а так само наслідки, що тягнуть за собою порушення режиму законності.

За результатами навчання та вивчення курсу студент повинен **вміти:**

- вільно володіти основними категоріями теорії держави та права, правильно застосувати їх при оцінюванні конкретних ситуацій;
- характеризувати державу, як політико-правове явище;
- типологізувати держави за конституційно-правовою базою, історичним типом;
- орієнтуватися в джерелах права, вміти вільно їх тлумачити;
- відрізнити правові відносини від інших видів суспільних відносин;
- аналізувати норми права, застосовуючи методи пізнання державно-правових явищ;
- вірно застосовувати норми права в різних життєвих ситуаціях;
- здійснювати на практиці вимоги законності та правопорядку;
- критично дивитися на явища правової системи.

6. Обсяг і ознаки курсу

Подати інформацію з робочої програми навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика навчального курсу	
	денна форма навчання 2 курс	заочна форма навчання
Освітня програма, спеціальність	014 Середня освіта (Історія та правознавство)	
Рік навчання/ рік викладання	перший /2019-2020	
Семестр вивчення	перший	
нормативна/вибіркова	нормативна	
Кількість кредитів ЄКТС	5 кредити ЄКТС	
Загальний обсяг годин	150 год.	
Кількість годин навчальних занять	60 год.	

Лекційні заняття	30 год.	
Практичні заняття	30 год.	
Семінарські заняття	0 год.	
Лабораторні заняття	0 год.	
Самостійна та індивідуальна робота	90 год.	
Форма підсумкового контролю	<i>екзамен</i>	

7. Пререквізити курсу

Перелік попередньо прослуханих курсів (тобто які базові знання потрібні для успішного опанування компетентностями: «Історія України», «Правознавство», «Історія вчень про державу та право».

8. Технічне й програмне забезпечення /обладнання

Вивчення курсу не потребує використання програмного забезпечення, крім загальноновживаних програм і операційних систем.

9. Політики курсу

Письмові роботи. Очікується, що студенти виконають один вид письмової роботи - реферат.

Академічна доброчесність. Очікується, що роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують приклади можливої академічної не доброчесності. Виявлення ознак

академічної не доброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її не зарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману.

Відвідання занять. Очікується, що всі студенти відвідують усі лекції і практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися термінів виконання усіх видів робіт, передбачених курсом. Література.

Уся література, яку студенти не можуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студенти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.

10. Система оцінювання та вимоги

Оцінювання навчальних досягнень студентів здійснюється за рейтинговою системою зі 100-бальною шкалою та шкалою ECTS (A, B, C, D, E, FX, F) та національною шкалою (відмінно, добре, задовільно, незадовільно; зараховано, не зараховано).

Зі 100 балів, студент впродовж семестру може набрати максимально 100 балів, з яких: 20

– поточне оцінювання

50 – виконання студентами модульної контрольної роботи 30

– виконання студентами самостійної роботи.

Кінцева оцінка успішності студента формується шляхом додавання балів, що студент отримав за участь в роботі впродовж семестру та балів, який студент отримав на екзамені. Кінцева оцінка набуває вигляду як за національною шкалою, так за 100-бальною шкалою ECTS (A, B, C, D, E, FX, F).

Студент вважається допущеним до підсумкового контролю при умові: обов'язкова присутність на лекційних заняттях, активність впродовж семестру, відвідування/відпрацювання усіх практичних занять, виконання самостійної роботи, що передбачена навчальним планом дисципліни.

Критерії та норми оцінювання знань, умінь і навичок студентів з навчальної дисципліни. Розподіл балів, які отримують студенти:

1-3 бали (початковий рівень). Студент володіє матеріалом на рівні засвоєння окремих термінів, фактів без зв'язку між ними. Слабко усвідомлюється мета навчально-пізнавальної діяльності, даються відповіді лише за допомогою викладача на рівні «так» чи «ні».

4-6 балів (середній рівень). Студент володіє початковими знаннями з антропології, знає близько половини навчального матеріалу, здатний його відтворити. Проте слабо орієнтується в поняттях, визначеннях, а самостійне опрацювання навчального матеріалу з історії первісного суспільства викликає певні труднощі.

7-9 балів (достатній рівень). Студент вільно володіє вивченим матеріалом, вміє аналізувати і систематизувати інформацію, робить логічні висновки, використовує загальновідомі докази у власній аргументації. Подається чітке тлумачення понять, категорій з історії первісного суспільства, а самостійне опрацювання матеріалу не викликає труднощів. Виконуються прості творчі завдання з історії первісного суспільства.

10-12 балів (високий рівень). Студент має системні, дієві знання, виявляє неординарні творчі здібності у навчальній діяльності з історії первісного суспільства. Використовується широкий арсенал засобів для доведення своєї думки. Логічно і творчо викладається матеріал з історії первісного суспільства в усній та письмовій формі.